

Osnove
sustava za
čuvanje verzija
koda

GIT

Studija slučaja

- 3 programera
  - Iskusni: Ivan i Mislav
  - Pripravnik: Luka
- Priprema – savršena
  - Razgovor s korisnikom
  - Funkcionalna specifikacija
  - Iterativni razvoj
  - Korisnički zahtjevi
  - Podjela zadatka

Studija slučaja

- Svi su na istoj lokaciji, unutar tvrtke
- Korištenje mrežnog diska za spremanje kôda
- Ivan radi zaseban korisnički zahtjev
- Mislav i Luka rade na istom
- Tijek radnje:
  - Ivan i Luka završili i spremili kôd
  - Matija završio i spremio kôd
- PROBLEM?!

Studija slučaja

- Na prezentaciji korisniku - greška u aplikaciji
- Problem: gaženje kôda
- Rješenje: upotreba sustava za čuvanje verzija kôda

Name

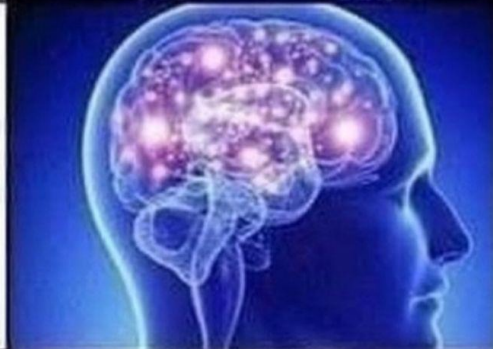
- v1.0
- v2.0
- v2.1
- v2.2

- project
- project-revised
- project-final
- project-final-for-real

Name

- project
- projectt
- projectttttttt

Sustav za čuvanje verzija koda

- VCS - *version control system*
- Repozitorij (baza) verzija koda
- Prati **promjene** u projektnim datotekama
- Omogućava
  - Spremanje **snimke stanja** (*snapshot*) u nekom trenutku

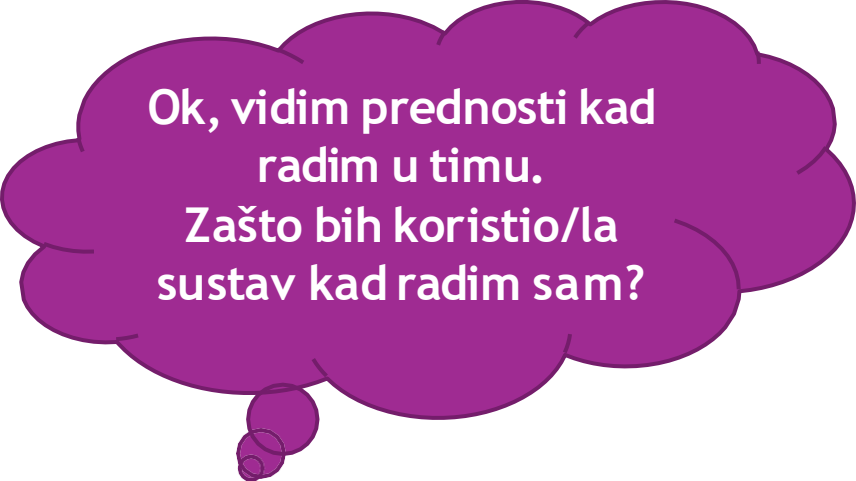
Sustav za čuvanje verzija koda

VCS ne ovisi o:

- Tehnologiji u kojoj razvijamo
- Alatima s kojim radimo (programski jezik, radni okvir, itd.)

Zašto koristiti sustav kontrole verzija?

- Koje su alternative?
  - Korištenje djeljene mape
    - „Ja radim na toj datoteci, ne dirajte”
    - Izuzetno je podložno pogreškama
    - Prije ili kasnije će netko pregaziti tuđe promjene
- Kad se koristi sustav za čuvanje verzija koda
  - Ljudi rade slobodno, istovremeno, bez straha
  - Sustav
    - Upozorava da je došlo do promjene u datoteci
    - Omogućava spajanje različitih verzija

Ok, vidim prednosti kad radim u timu.
Zašto bih koristio/la sustav kad radim sam?

Spremanje verzija

- Dobro je spremati verzije
  - Naporno bez nekog sustava za čuvanje verzija koda
- Scenarij:
  - Kad zaključite da trebate spremiti verziju - spremite cijelu mapu
    - Neovisno o tome u kojim datotekama je došlo to promjene
    - Kako ćete nazivati te mape?
      - Verzija1, Verzija2, Verzija3, ...
      - V202004300700, V202004300830, V202004300911, ...
    - Ogromna količina nepotrebnih podataka
    - Kako ćete pratiti do kojih promjena je došlo na pojedinoj datoteci?
      - Dokumentirate li pažljivo izmjene u *PovijestPromjena.txt*?

- Taj mukotrpan posao, sustav za čuvanje verzija koda radi za vas
- Pamti promjene u pojedinim datotekama
- Sve je lako dostupno kad vam zatreba

Povratak na neku prethodnu verziju

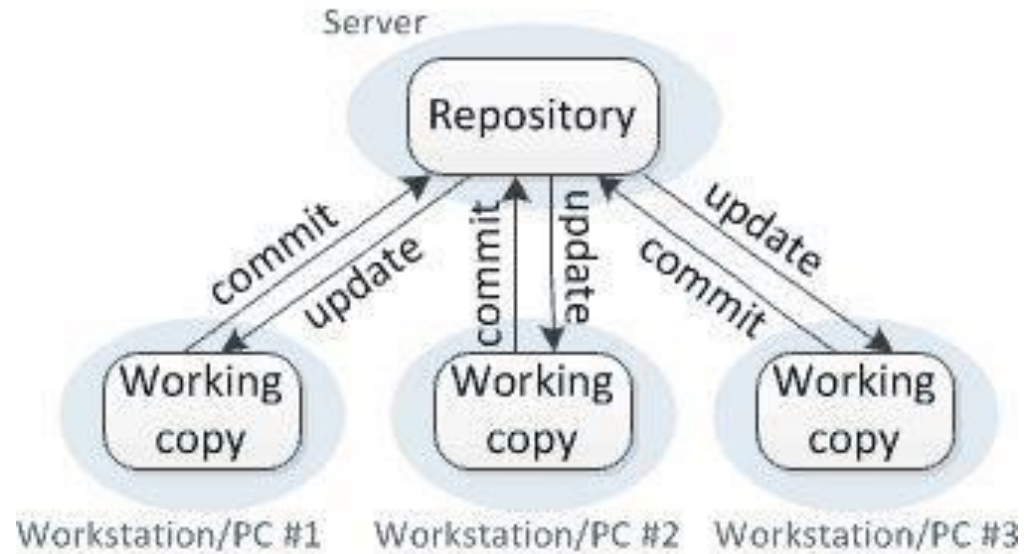
- Omogućava povratak na neku stariju verziju (datoteke ili cijelog projekta)
- *Sve je lako kad ... ne možeš zabrljati* 😊
- Ako zaključite da to na čemu ste radili zadnjih par sati treba baciti u smeće, ništa lakše
- Svaki put kad spremite verziju, sustav vas traži unos komentara te izmjene
  - Olakšava razumijevanje nastalih izmjena
- Svaki član ima kod sebe povijest (svoju i cjelokupno)
  - Ako se centralni repozitorij uništi, postoje lokalni iz kojih možemo obnoviti projekt

Zahtjevi za sustav za čuvanje verzija koda

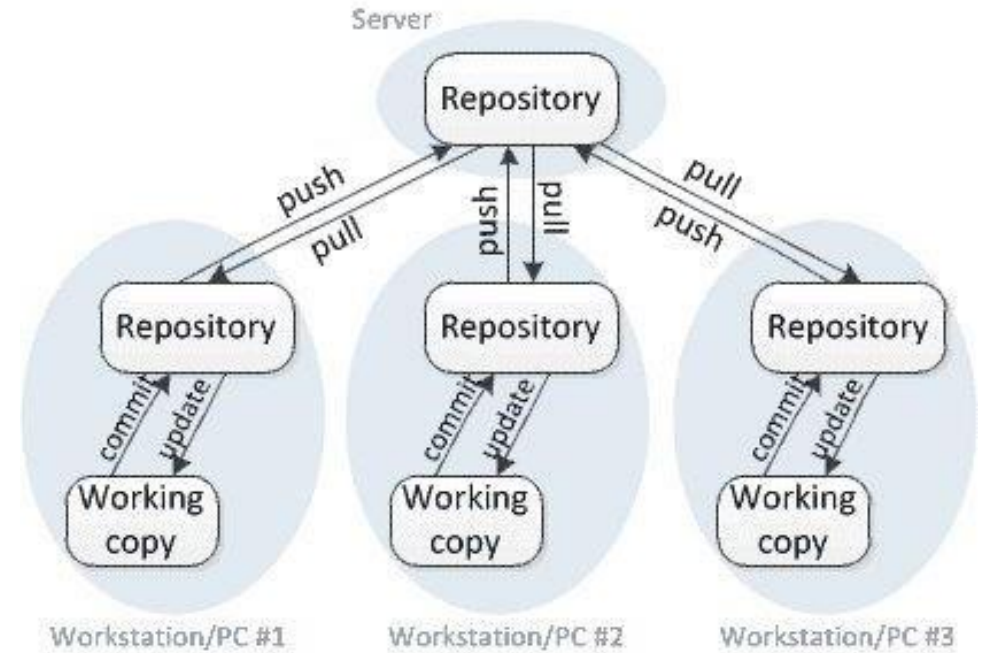
- Poništavanje promjena
- Sigurnosna kopija i vraćanje neke spremljene verzije
- Zajednički rad u timu
  - Spremanje napravljenog
  - Dohvat tuđih promjena
  - Usporedba koda
- Praćenje promjena (tko, kada, zašto)
- Grananje koda

Tipovi sustava za čuvanje verzija koda

Centralized version control

Distributed version control

SUBVERSION®

mercurial

Primjeri sustava za
čuvanje verzija koda

SUBVERSION®

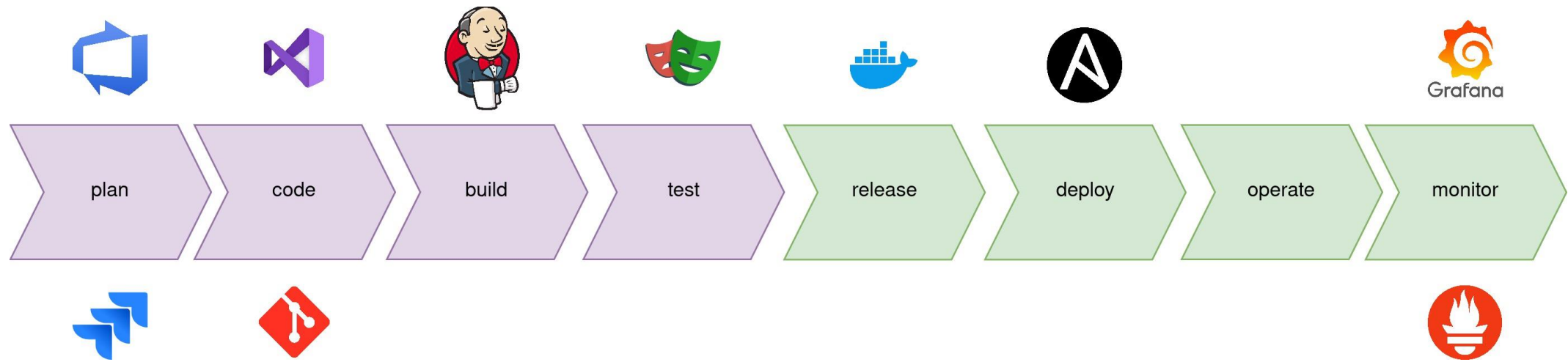
Primjeri sustava za čuvanje verzija koda

Servisi za čuvanje verzija koda

!=

Git

- Distribuirani sustav za čuvanje verzija koda
- Autor: **Linus Torvalds**
- Godina: 2005
- Trenutna verzija: 2.49.0
- Besplatan software otvorenog koda
- Dostupan na Windows/Linux/macOS

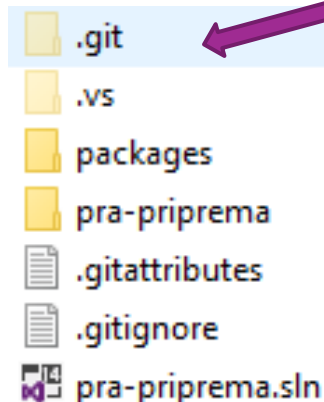
Osnovni koncepti

- Repozitorij
- Snimka stanja (*commit*)

Repozitorij

Što je to?

- „Skladište” ili „Baza” verzija
- Ne samo verzije, već i meta podaci

Lokalni

- Na vašem računalu
- Gdje je fizički taj repozitorij?
  - Skrivena .git mapa u *rootu* vašeg projekta
    - Skrivena je s razlogom 😊
- Jedino vi možete raditi s tim repozitorijem
- U kombinaciji s radnom mapom (eng. *working copy*)

Udaljeni

- Na udaljenom poslužitelju na internetu ili u vašoj lokalnoj mreži
- Samo mapa .git
  - Nema radne mape
- Članovi tima ga koriste za razmjenu promjena

Snimka stanja (commit)

- Snimaju trenutno stanje repozitorija
- Korisni za praćenje tijeka rada na projektu
- Omogućuju povratak na prethodna stanja

Tijek rada

1. rad na projektu

- Dodavanje novih datoteka
- Brisanje postojećih
- Dorade postojećeg koda

2. commit koda

- Tek kad gotova je neka cjelina
- Provjera što ste sve napravili
- Želite li sve to commitati ili samo djelomično?
- Definirati što točno commitate
- Komentar izmjene

3. dohvat tuđih izmjena

- Ako radimo u timu potrebno je periodički dohvaćati tuđe izmjene

Kako možemo početi raditi sa sustavom za čuvanje verzija koda?

Novi

- Projekt koji još nije u sustavu
- Inicijalizirate novi repozitorij za taj projekt

Postojeći

- Ako počinjete raditi na projektu koji je već na nekom udaljenom repozitoriju
- Saznate URL
- „Klonirate” ga na svoje računalo

Stvaranje repozitirja

- **Lokalno**

- Inicijalizirati
  - > git init

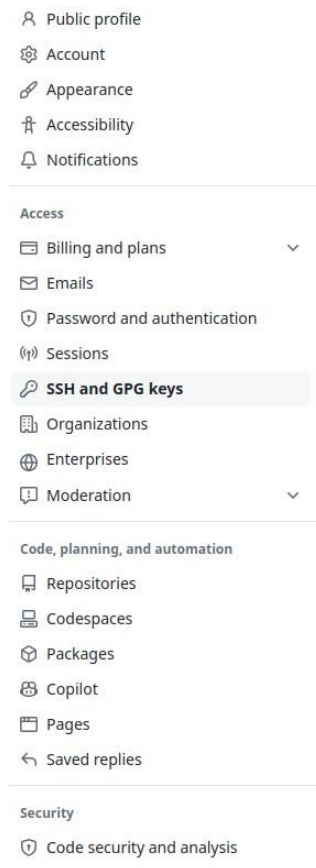
- **Udaljeno**

- Stvoriti repozitorij na servisu za čuvanje verzija koda (npr. GitHub)
  - > git remote add <name> <url>

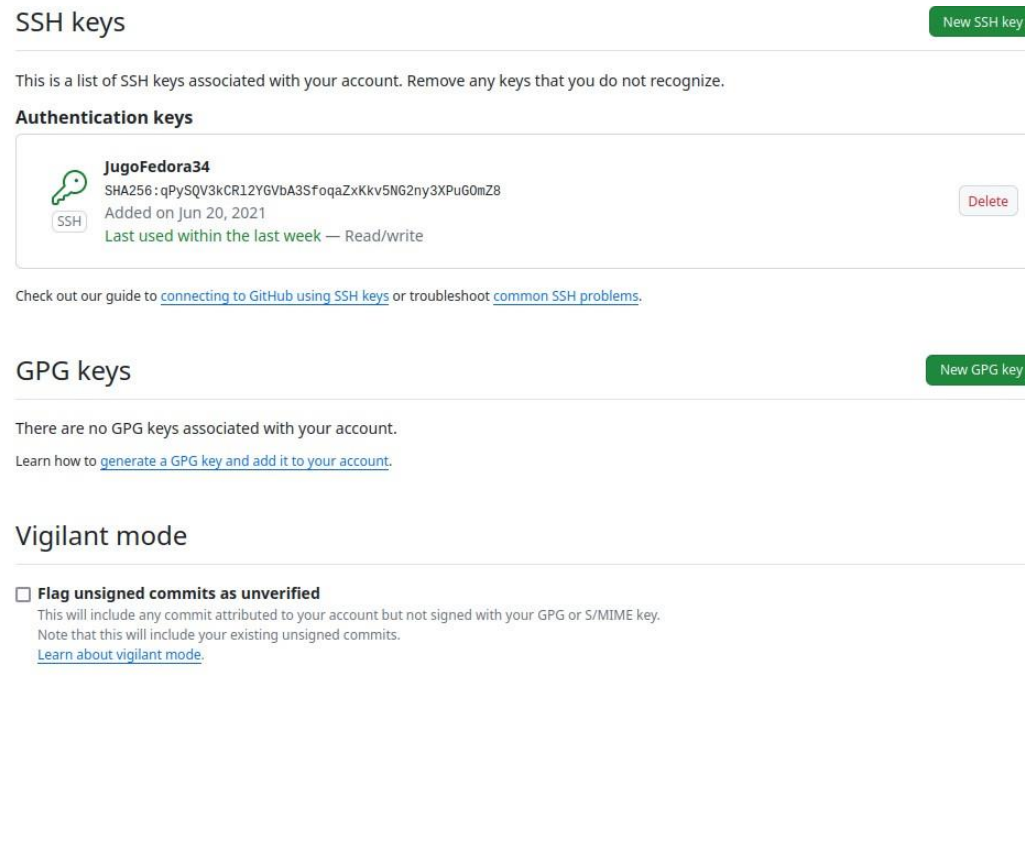

Rad s udaljenim repozitorijima

- HTTPS, koristeći access token
- SSH ključevi

A screenshot of the GitHub settings sidebar. The sidebar is divided into several sections: 'Public profile', 'Account', 'Appearance', 'Accessibility', 'Notifications', 'Access', 'Billing and plans', 'Emails', 'Password and authentication', 'Sessions', 'SSH and GPG keys' (highlighted), 'Organizations', 'Enterprises', 'Moderation', 'Code, planning, and automation', 'Repositories', 'Codespaces', 'Packages', 'Copilot', 'Pages', 'Saved replies', 'Security', and 'Code security and analysis'.

A screenshot of the GitHub SSH keys page. The page has a header 'SSH keys' with a 'New SSH key' button. Below the header is a message: 'This is a list of SSH keys associated with your account. Remove any keys that you do not recognize.' The main content area is titled 'Authentication keys' and contains a table with one row for a key named 'JugoFedora34'. The key's SHA256 fingerprint is 'qPySQV3kCR12YGVbA3SfoqaZxKkv5NG2ny3XPuG0mZ8', it was added on 'Jun 20, 2021', and its permissions are 'Read/write'. A 'Delete' button is next to the key. Below the table is a link to a guide: 'Check out our guide to [connecting to GitHub using SSH keys](#) or troubleshoot [common SSH problems](#).' The page also has a 'New GPG key' button and a section for 'Vigilant mode' with a checkbox for 'Flag unsigned commits as unverified'.

Key name	SHA256 fingerprint	Added	Permissions	Actions
JugoFedora34	qPySQV3kCR12YGVbA3SfoqaZxKkv5NG2ny3XPuG0mZ8	Jun 20, 2021	Read/write	Delete

Lista datoteka u .git mapi

```
total 52K
drwxrwxr-x  8 jugo jugo 4.0K Mar 24 23:07 .
drwxrwxr-x  8 jugo jugo 4.0K Mar 25 15:23 ..
drwxrwxr-x  2 jugo jugo 4.0K Mar 22 08:22 branches
-rw-rw-r--  1 jugo jugo   35 Mar 24 23:07 COMMIT_EDITMSG
-rw-rw-r--  1 jugo jugo  205 Mar 22 08:22 config
-rw-rw-r--  1 jugo jugo   73 Mar 22 08:22 description
-rw-rw-r--  1 jugo jugo   23 Mar 22 08:22 HEAD
drwxrwxr-x  2 jugo jugo 4.0K Mar 22 08:22 hooks
-rw-rw-r--  1 jugo jugo 1.1K Mar 24 23:07 index
drwxrwxr-x  2 jugo jugo 4.0K Mar 22 08:22 info
drwxrwxr-x  3 jugo jugo 4.0K Mar 22 08:24 logs
drwxrwxr-x 39 jugo jugo 4.0K Mar 24 23:07 objects
drwxrwxr-x  5 jugo jugo 4.0K Mar 22 08:24 refs
```

Spremanje promjena

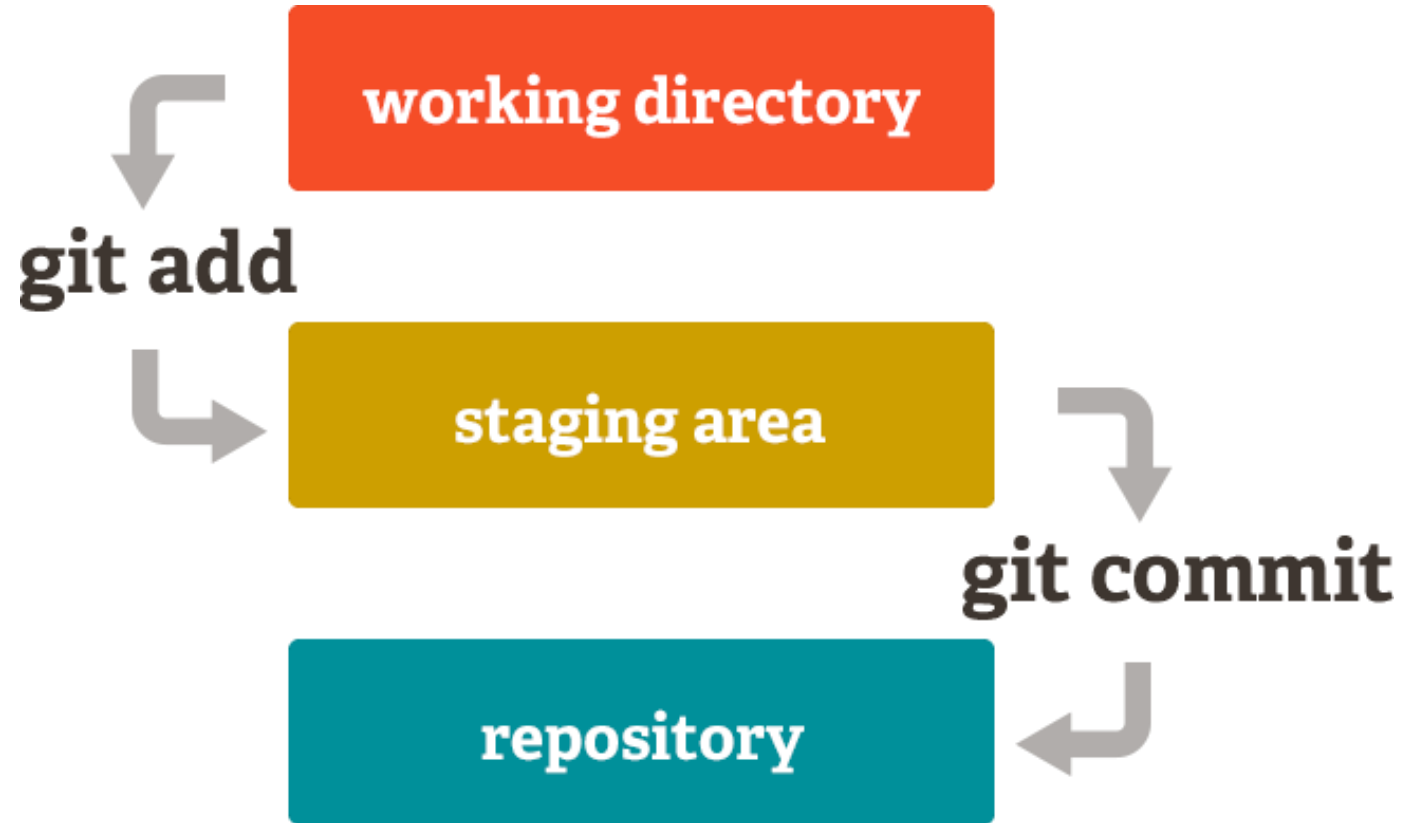

Potrebno je pripremiti **stage**:

> **git add** <filename>

Nakon toga stvaramo **commit**:

> **git commit -m** '<poruka>'

Promjene

- Točno znamo tko je kada napravio koju promjenu

3/22/24 bskracic 9

3/22/24 bskracic 10

3/22/24 bskracic 11

3/22/24 bskracic 12

3/22/24 bskracic 13

3/22/24 bskracic 14

3/22/24 bskracic 15

3/22/24 bskracic 16

3/22/24 bskracic 17

3 usages bskracic

```
class GraphConvolutionalNetwork(torch.nn.Module):
```

bskracic

```
def __init__(self, num_node_features, num_classes, hidden_channels, adj_matrix):
```

```
    super(GraphConvolutionalNetwork, self).__init__()
```

```
    self.adj_matrix = adj_matrix
```

```
    self.conv1 = GCNConv(num_node_features, hidden_channels)
```

```
    self.lin = Linear(hidden_channels, num_classes)
```

```
    self.a = torch.nn.ReLU()
```

```
    self.num_classes = num_classes
```

Log

```
commit 2eb699387fbe91a04235db97c9e07508896498ad
Author: bskracic <borna.skracic7@gmail.com>
Date:   Fri Mar 22 14:35:25 2024 +0100
```

```
    implemented generate dataset workflow
```

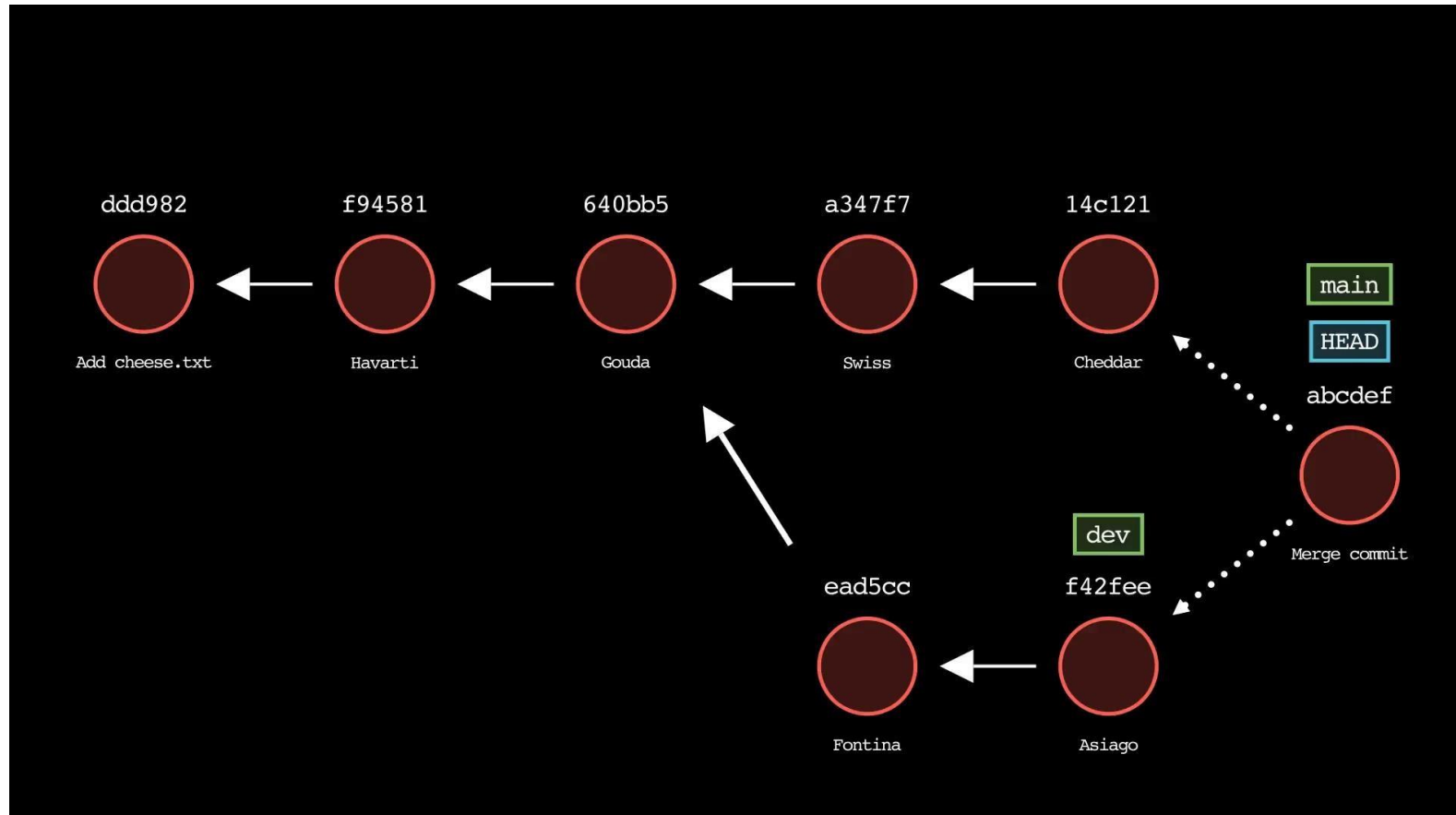
```
commit f7655b684c47b8eae18afc4600d39f7c68d3f5a7
Author: bskracic <borna.skracic7@gmail.com>
Date:   Fri Mar 22 08:24:18 2024 +0100
```

```
    inital commit
```

Spremanje promjena na udaljenom servisu

- `git push <remote_name> <branch_name>`

DAG promjena

Preuzimanje promjena

- **Fetch**

- Naredba *fetch* dohvaća promjene i sprema ih u reference za udaljeni repozitorij i grane u lokalnoj mapi (*refs/remotes/<remote>/*)
- *fetch* ne integrira promjene u radnoj mapi

- **Pull**

- Naredba *pull* dohvaća promjene sa udaljenog repozitorija i integrira ih u lokalni repozitoriji
- Mogući konflikti!

Rad sa postojećim udaljenim repozitorijem

- `git clone <url>`

Konfiguracija gita

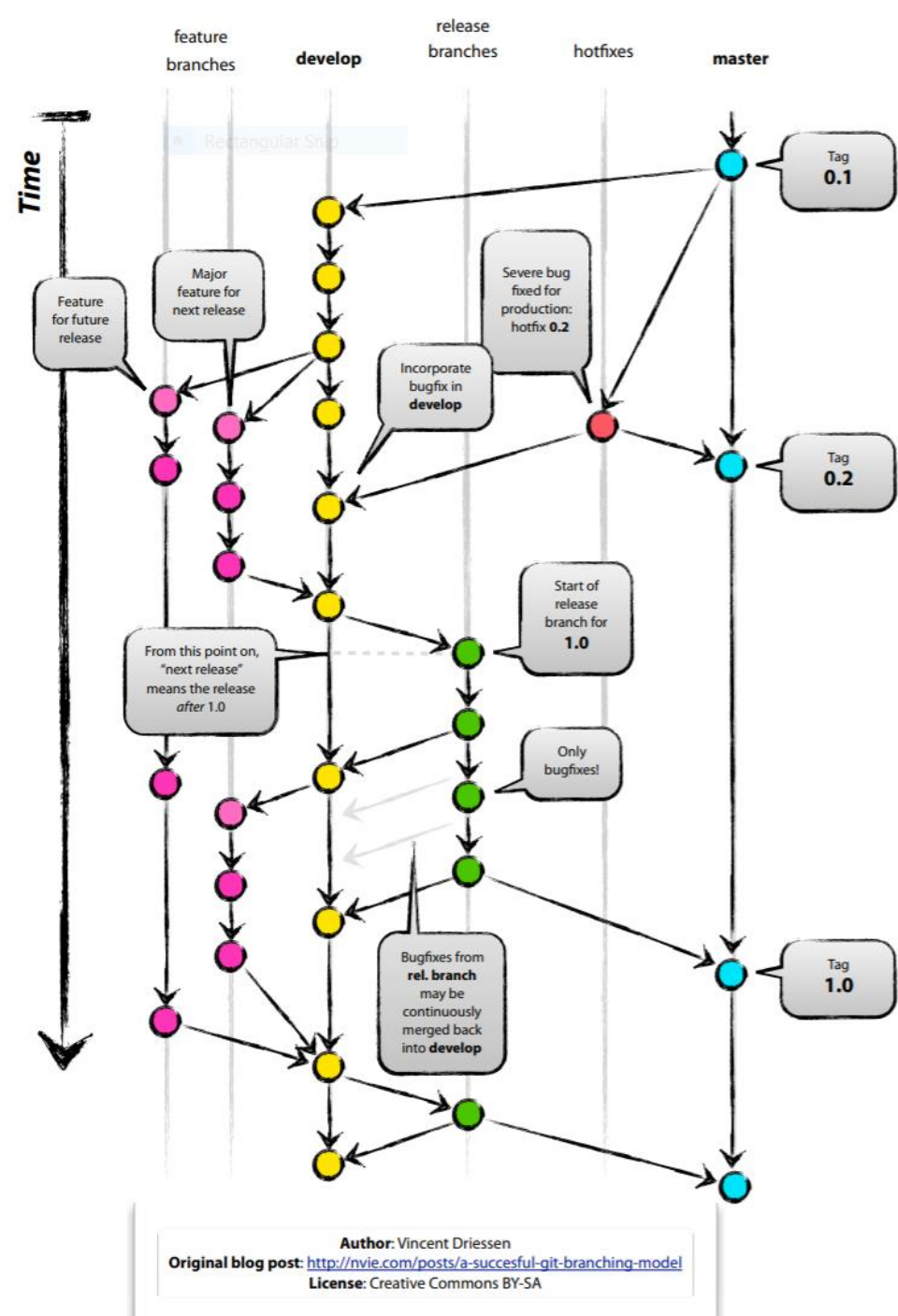
- `git config -l`

Rad s granama koda

- Glavna grana je **master (main)**
- Možemo stvarati nove grane s novim skupom commitova koji su neovisni o glavnoj grani i drugim granama
- Završetkom rada, uglavnom se grana značajke spaja sa glavnom granom
- Preporučljivo za paralelni rad na više značajki

Git naredbe [obavežno]

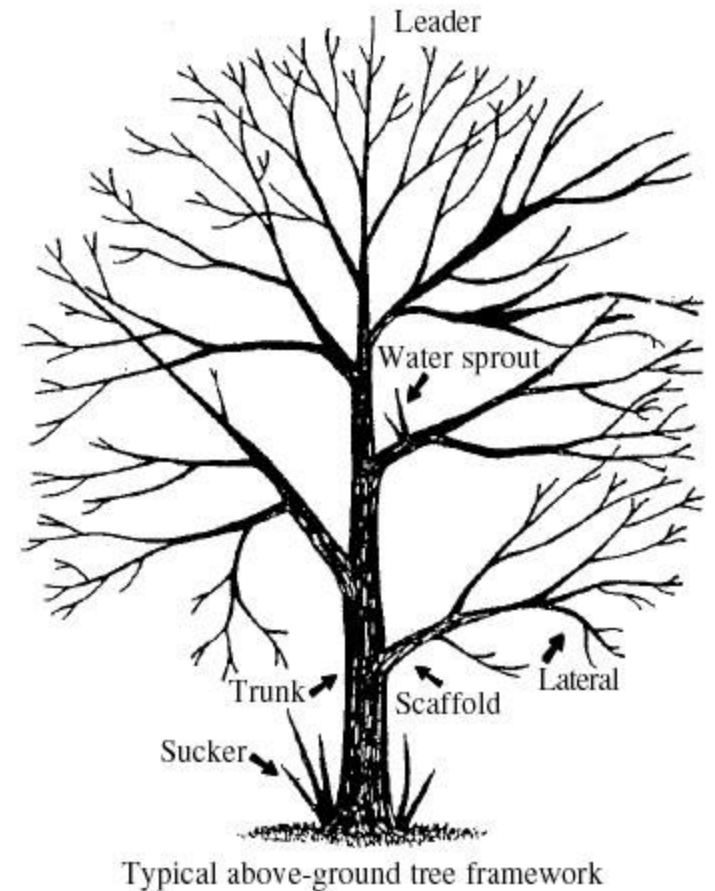
- git init
- git log
- git status
- git add <filename>
- git commit -m '<message>'
- git push <remote_name> <branch_name>
- git fetch
- git pull <remote_name> <branch_name>
- git clone <url>
- git config <key>=<value>
- git branch
- git checkout <branch_name>

Grananje (eng. *branching*)

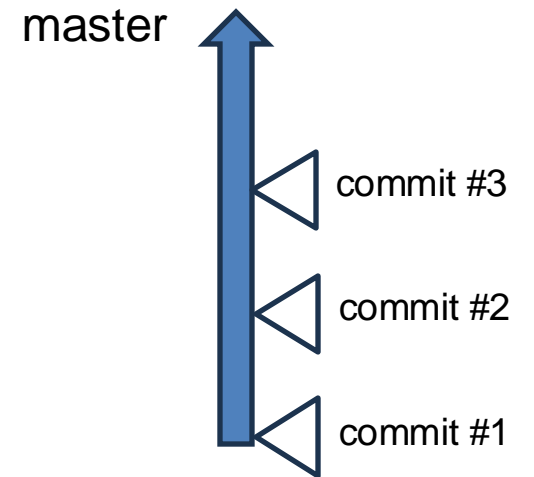
Grana (eng. *branch*)

- Pokazivač na snimku stanja (commit)
- Omogućuje i pospješuje paralelni razvoj
- Eksperimentiramo i uvodimo nove promjene utječući na glavno stanje
- Grane se mogu ponovno spojiti (eng. **mer** nazad (najčešće u main/master granu)

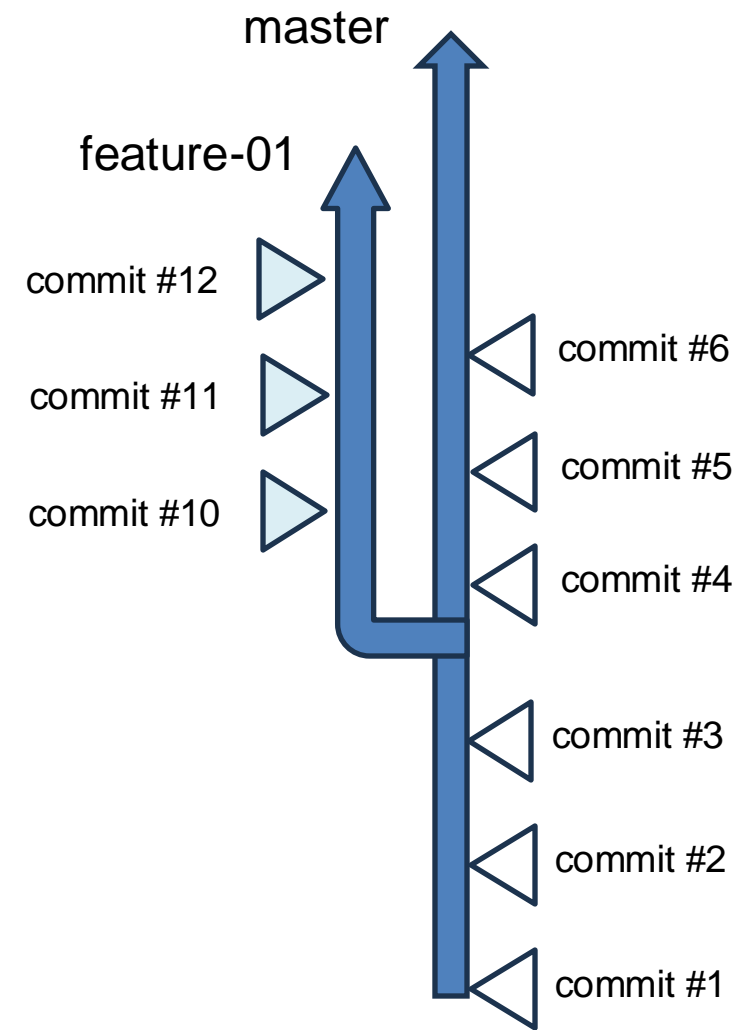
Trunk based development

- Jedna grana (main/master)
  - Nemamo drugih grana
- Sve promjene se direktno pohranjuju na glavnu granu
- Feature toggles
  - Kako odrediti koje promjene se samo testiraju, a koje su u (stabilnoj) produkcijski
- Zahtjeva veliku zrelost tima

Feature branching

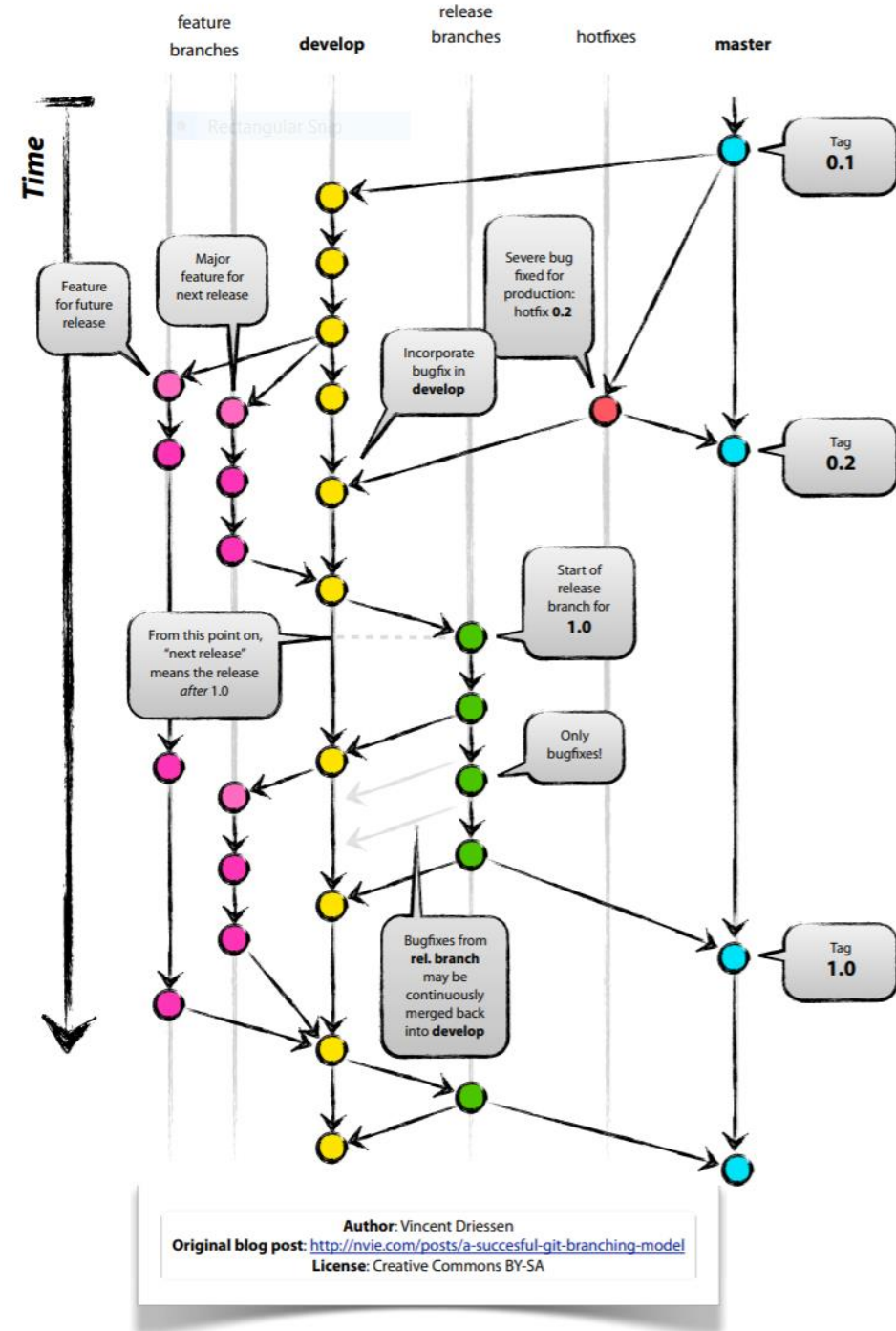
- Jedna glavna grana (main/master)
- Svaka značajka na kojoj radimo ima zasebnu granu
- Značajan utjecaj CD (Continuous Delivery)
- Obavezni PR (Pull Request)!

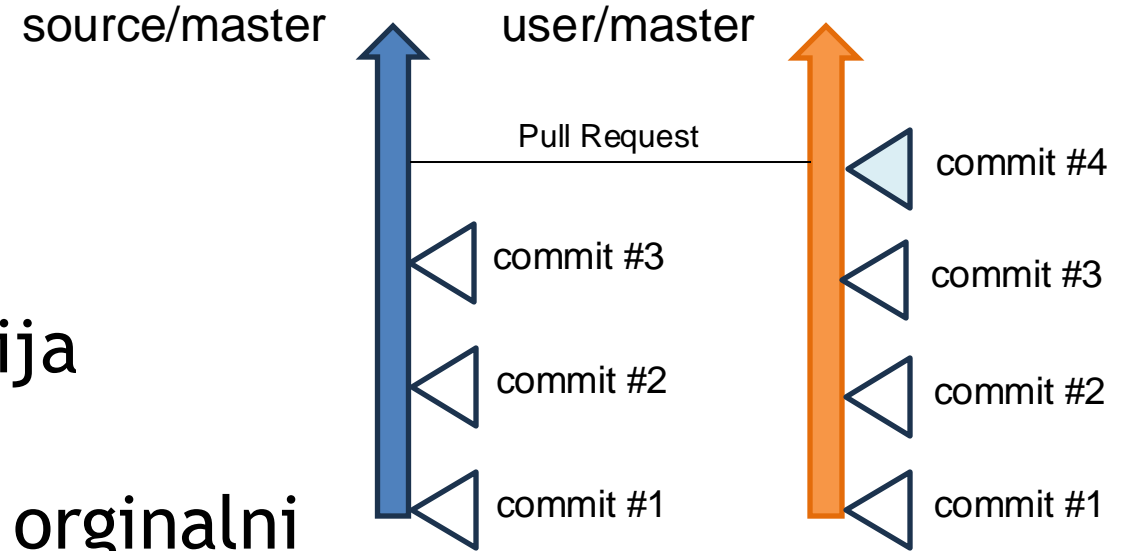
Git Flow

- Sličan kao feature branching
- Postoje najčešće dvije glavne grane
  - produkcijska = **main/master**
  - development = **dev**
- Olakšano praćenje promjena u oba okruženja
- Po potrebi se granaju i feature grane
- Može se proširiti na environmental branching (dev1, dev2, uat, qa, prod, itd.)

Forking strategy

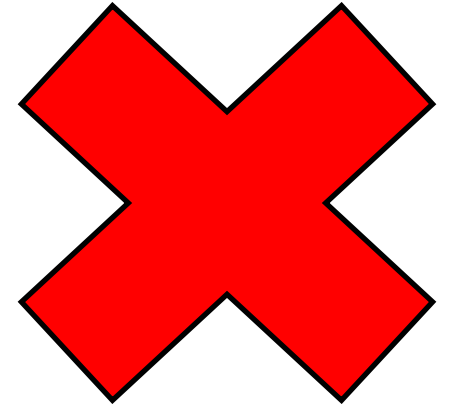
- Kreiramo fork (nova zasebna kopija udaljenog repozitorija)
- Pri završetku rada, radimo PR na originalni repozitorij s integracijom naših promjena
  - Olakšano je upravljanje ovlastima za push akcije
- Najčešće korišteno u projektima otvorenog koda

Konflikti prilikom spajanja

Nastaju prilikom spajanja sadržaja promijene iz jedne u drugu granu

Potrebno je ih razriješiti prije stvaranja *merge commita*

Skripta

Više detaljnih uputa opisano u dokumentu na IE:
Prakticne-Osnove-Gita.pdf